

Basın Bildirisi, 13.11.2016

Türk Hükümeti hukukçu derneklerini yasaklıyor ve hukukçuları tutuklatıyor Erdoğan Türkiye'si bir hukuk devleti değildir – burada demokrasi yok

Türk İçişleri Bakanlığı 11 Kasım 2016 tarihinde olağanüstü hal kapsamında Türkiye'deki 370 örgüt ve derneği yasakladı. Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD), Özgürlükçü Hukukçular Derneği (ÖHD) ve Mezopotamya Hukukçular Derneği'ne (MHD) de üç aylık faaliyet yasağı koydu ve bürolarını mühürletti. Bunun yanı sıra çok sayıda avukat ağır şiddet kullanılarak tutuklandı. Hükümet bunu olağanüstü hal kanununun 11. maddesiyle gerekçelendiriyor ve bu dernekleri ulusal güvenliği tehdit etmekle suçluyor. Oysaki bunun tam tersi söz konusu: ÇHD, ÖHD ve MHD on yıllardan bu yana Türkiye'de insan ve vatandaş haklarının uygulanması için çaba gösteriyor. ÇHD ve ÖHD „Dünyada Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Hukukçular Birliği“nin (EJDM/ELDH¹) üyeleri. ÇHD bunun yanında RAV (Cumhuriyetçi Avukatlar Derneği) gibi Avrupalı Demokrat Hukukçular Federasyonu'nun (EDA/AED²) üyesi. ÇHD ayrıca insan hakları ve demokrasi alanlarındaki çalışmalarını nedeniyle 2014 yılında Freiburg Kant Vakfı'ndan „Kant Dünya Vatandaşlığı Ödülü“nü ve VDJ'den (Demokrat Hukukçular Derneği) „Hans Litten Ödülü“nü aldı. Bu dernekler azınlık hakları için uğraş veriyor, Türkiye'de işkence ve insan hakları ihlalleriyle savaşıyorlar. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yaptıkları ve başarı kazanan başvurular bu faaliyetlerinde önemli bir rol oynuyor.

Türk Hükümeti ÇHD, ÖHD ve MHD'ye yönelik bu hukuka aykırı saldırılarıyla utanmaz bir şekilde dernek özgürlüğüne yönelik temel hakları ve Birleşmiş Milletler'in 1990 yılında kabul ettiği „Avukatların Rolüne Dair Temel Prensipler“de yer aldığı şekliyle özgür avukatlığın temel prensiplerini çiğniyor. Avukatların takibat korkusuyla müvekkillerinin çıkarlarını savunamadıkları durumda bir hukuk devletinin varlığından söz edilemez.

Erdoğan Türkiye'deki muhalif sivil toplumu mutlak bir şekilde yok etmeye çalışıyor.

Meslektaşlarımıza yönelik bu hukuka aykırı saldırıları en ağır şekilde kınıyor ve tutuklu tüm avukatların derhal serbest bırakılmalarını, olağanüstü halin ve onun kapsamındaki baskı ve engellemelerin derhal sonlandırılmalarını talep ediyoruz.

15 Temmuz 2016'da gerçekleşen darbe girişiminin ardından olağanüstü hal kararının alınmasıyla Türk hükümeti hukuk devleti ve demokrasiyi sistematik bir şekilde ortadan kaldırdı. Binlerce hakim ve savcının, devlet görevlisinin, öğretmen ve akademisyenin

¹ <http://www.eldh.eu/de/start/>

² <http://www.aed.org/>

görevlerinden alınması, özgür basın organlarının kapatılması ve aralarında meclis üyelerinin de bulunduğu binlerce kişinin tutuklanmasıyla Erdoğan yönetimi terörle savaş kisvesi altında şunu açıkça ortaya koyuyor: Söz konusu olan demokrasinin güvence altına alınması değil ortadan kaldırılması. Hukuki süreçlerin yerine getirilmesi artık mümkün değil. Şüpheliler davanın objesi haline getiriliyorlar.

Bu durum, yönetimin olağanüstü hal kararı alınmasının ardından savunma avukatlarının haklarıyla ilgili olarak yayınladığı kararnamelerle kanun geçerliliği kazanan kimi değişikliklerle örneklenebilir:

- Gözaltındaki şüphelilere beş gün boyunca görüşme yasağı konulabilir, yani bir avukatla görüşme hakları ellerinden alınabilir.
- Şüpheliler bir hakim karşına çıkarılmadan 30 güne kadar gözaltında tutulabilirler.
- Avukatların tutuklu müvekkillerini ziyaretleri altı aya kadar yasaklanabilir.
- Tutuklu şüpheliler ve avukatları arasında geçen tüm görüşmeler sesli ve görüntülü olarak kaydedilir ve cezaevi personeli tarafından denetlenir.
- Savunmanın tüm belgelerine hakim kararı olmadan da el konulabilir.
- Avukatlar tutuklu müvekkillerini ziyaretleri esnasında beden boşlukları dahil olmak üzere aranabilirler.
- Avukat büroları arama emri olmadan aranabilir ve müvekkillerle ilgili belgelere el konulabilir.³

Halkın; toplu açığa alınmalar, soruşturma ve kovuşturmalar, tutuklamalar, işkenceler ve hakların elinden alınması aracılığıyla korkutulup susturulduğu bir yerde demokrasi tüm dayanaklarından yoksun bırakılmıştır. Avukatların görevlerini yerine getirmelerine izin verilmiyorsa hukuk devleti artık geçmişte kalmıştır.

Alman Hükümeti bu gelişmeyi görmezden gelemez.

Türkiye'de demokrasi, insan hakları ve özgürlük için mücadele veren herkesle dayanışma içindeyiz.

Basın bildirisini imzalayanlar:

- Dünyada Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Hukukçular Birliği (EJDM/ELDH)
- Cumhuriyetçi Avukatlar Derneği (RAV)
- Demokrat Hukukçular Derneği (VDJ)
- Berlin Ceza Hukukçuları Derneği
- Kuzey Ren-Vestfalya Ceza Hukukçuları Derneği
- Hessen Ceza Hukukçuları Derneği
- Alman Avukatlar Derneği'nin (DAV) göç hakları çalışma grubu

İletişim: Avukat Franziska Nedelmann, Tel. +49-(0)30-54716772

---

3 İstanbul Barosu'nun kararnamelerle ilgili 2 Ağustos 2016 tarihli bildirisini: http://www.istanbulbarosu.org.tr/Detail_EN.asp?CatID=57&SubCatID=1&ID=11671 2 Ağustos 2016 tarihine kadar çıkarılmış olan kanun hükmünde kararnameler hakkında